

4:8-14 The explanation

1. Abarbanel pg. 210

והסתכל שאם הפסוק הזה כולו נאמר על בית שני היה ראוי לומר ידי זרובבל יסדו את הבית הזה וידי תבצענה אותו או יסדו וידי תבצענה את הבית הזה ומאשר לא נכתב כן ידענו שהיתה כוונתו לומר כמו שידי זרובבל יסדו את הבית הזה כן ידיו והוא המלך היוצא מזרעו ישלים הבית

Note that if this passage were entirely about the Second Temple, it would have said, 'The hands of Zerubavel founded this house, and his hands completed it,' or 'Zerubavel founded, and his hands completed, this house.' Since it was not written thus, we know that its intent was to say that just as Zerubavel's hands founded this house, so his hands – meaning the king who will emerge from his descendants – will complete the house.

2. The day of small things – Chaggai 2:3; Ezra 3:12

3. Radak to 4:10

כשהתחילו לבנות השביתו צריהם מלאכתם והנה היום ההוא יום תשואות קטנות היה והיו בוזים לאותו יום כל השנים ששבתה המלאכה
When they began to build, their foes halted their work. This was the day of small cries of triumph, and they scorned that day through all those years when the work was halted.

4. Abarbanel pg. 210

האבן הבדיל ביד זרובבל שהוא רמז אל המלך המשיח היוצא ממנו שיבנה את בית ד' והוא יהיה אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה
The *even hab'dil* in the hands of Zerubavel hints at the king, Mashiach, who would descend from him and build the house of Gd. He will be the stone rejected by the builders, which becomes the cornerstone.

5. Midrash, Sifri Devarim 40:12

אתה אומר +מ"א ט ג+ והיו עיני ולבי שם כל הימים, והלא כבר נאמר +זכריה ד י+ עיני ד' המה משוטטים בכל הארץ, ואומר +משלי טו ג+ בכל מקום עיני ד' צופות רעים וטובים, ומה תלמוד לומר והיו עיני ולבי שם כל הימים, כביכול אין עיני ולבי אלא שם
You say, 'My eyes and heart will be there for all time,' but it also says, 'These are the eyes of Gd, which travel the entire land,' and, 'The eyes of Gd see evil and good everywhere.' What does 'My eyes and heart will be there for all time' mean? As it were, that My eyes and heart are only there.

6. 7 - Bereishit 26:33

7. Abarbanel pg. 210

ואמר לו מה שני הזתים האלה אחרי שבאת להשכילני בינה אמור נא אלי ביאור זה בשלימות כי הנה אתה לא דברת כ"א מענין זרובבל והוא אחד ואיך היו א"כ הזתים שנים והיו מחולפים במעלותיהם שאחד היה מימין הגולה ואחד על שמאלה
He said to him: What are these two olive trees? Now that you have come to teach me understanding, tell me the explanation completely. You didn't tell me anything other than regarding Zerubavel, who is one person, so why are there two trees? Further, they have different traits – one is to the right of the bowl, the other is to the left.

8. Radak to 4:12

ודמה הענפים לשבלים לפי שהיו מלאים גרגרי הזתים כמו השבלים שהם מלאים גרגרי החטה
He compared the branches to stalks of grain for they were full of olives, like stalks full of wheat kernels.

9. Rashi to 4:3

והם כמין עריבות ועדשים של בית הבד שהם עומדים אצל הזיתים והזיתים נחבטי מאיליה' לתוך הצנתרות ומתחממות שם כבמעטן ונעצרים שם בבית הבד והשמן נופל לתוך הצנתרות ומהצנתרו' לתוך הגולה ומהגולה אל המוצקות ומהמוצקות אל הנרות
They are like bowls or lentil-shaped [receptacles] used in an olive press. They stand by the olive trees, and the olives are beaten on their own into the *tzantirot*, where they are warmed as in a *ma'atan*, and they are pressed there in the press and the oil falls into the *tzantirot*, and from there to the bowl, to the pipes, to the lamps.

10. Job 37:21-22

11. Rashi to 4:12

את השמן הזה הצלול וטוב להארי כזהב כמו (איוב לז) מצפון זהב יאתה

This pure oil is good for illumination like gold, as in Job 37:22, 'From the north the gold comes.'

12. Rashi to Job 37:22

מנשב רוח צפונית ומעביר הגשם והחמה זורחת כמו המריקי מעליהם הזהב

The north wind blows and banishes the rain, and the sun shines, as in, 'Which pour gold from upon them.'

13. Abarbanel pg. 210

היו מוריקים מעליהם הזהב ולא שמן כאלו אותם הצנתרות היו שומרים השמן ומשליכין ופורקין מעליהם הזהב... ומפני שלצדקתם מלך המשיח כסף וזהב לא ירבה לו והכהן הגדול לא יטה אחרי הבצע כי אם אחרי העבודה האלקית... הם עומדים על אדון כל הארץ כלומר דבקים בעבודת אלקיהם אם לשבט אם למשפט אם לחסד ולא יפנו אל חמדת הממונות

They poured gold, not oil, as though these *tzantfirot* were keeping the oil and casting the gold off themselves... Because in their righteousness, the king Mashiach 'will not increase silver and gold', and the kohen gadol will not incline after profit but after Divine service... They 'stand upon the master of the entire world,' meaning they cleave to the service of their Gd, in the sceptre, in judgment, and in kindness, and not to desire for wealth.

14. R' Tzaddok haKohen of Lublin, Pri Tzaddik Behaalotcha 10

הראה אז ד' יתברך לזכריה שהמנורה שהוא בחינת אור תורה שבעל פה בא באמת מצד ד' יתברך שהזיתים מריקים השמן מאליהם... ואף שהאדם צריך לעמול בכל כוחו בצער ונדוד שינה שיזכה לתורה שבעל פה. אבל אחר כל היגיעות והשתדלות עיקר השפעת תורה שבעל פה בא מד' יתברך בעצמו

Gd showed Zechariah that the menorah – which represents the light of the Spoken Torah – comes from Gd, and that the olives pour oil from themselves... And although a person must work with all of his strength, in pain and in loss of sleep, to merit the Spoken Torah, still, after all of the exhaustion and efforts the essential influence for [grasping] the Spoken Torah comes from Gd Himself.

15. Ibn Ezra to 4:14

זרובבל בן יצהר שהוא השמן כי הוא משיח לשבת על כסא ישראל כאשר הוא כתוב ומשל על כסאו ויהושע משיח כי הוא כהן גדול וכתוב ועצת שלום תהיה בין שניהם ולא יקנאו זה בזה

Zerubavel is the 'son of the olive', meaning the oil, for he is the anointed one who will sit on the throne of Israel, as it is written, 'And reigning upon his throne,' and Yehoshua is anointed as the kohen gadol. It says (6:13), 'There will be counsel of peace between the two of them,' and there will be no jealousy between them.

16. Midrash, Shemot Rabbah 15:3

החדש הזה לכם ה"ד (זכריה ד) אלה שני בני היצהר העומדים על אדון כל הארץ, א"ר לוי מלמד שהיה הקב"ה חוזר ומבקש באיזה דבר לגאול את ישראל ולא היה מוצא עד שמצא זכותו של משה ושל אהרן והיא עמדה להם ה"ד אלה שני בני היצהר

'This month is for you [plural]' – As in, 'These are the two sons of the olive, who stand upon the Master of the world.' R' Levi explained: Gd sought something with which to rescue Israel, and He did not find anything until He found the merit of Moshe and Aharon, which stood on their behalf – this is 'These are the sons of the olive.'

17. Midrash, Sifri Zuta 7:84

זה אהרן ודוד זה מבקש כהונתו וזה מבקש מלכותו:

This is Aaron and David; this one requests his priesthood, this one requests his throne.